

Basisschool Piet Hein
Themabrief 2: Kunst en Cultuur
Schooljaar 2019-2020
januari 2020

Beste ouders/verzorgers,

De Piet Hein zet al vanaf de start in op brede talentontwikkeling, en wel op sociaal, cognitief en creatief gebied. Dat is ook een uitstekende basis voor het vormgeven van kunst en cultuur.

In deze themabrief staat de aanpak van ons kunst- en cultuuronderwijs centraal. Uit de oudertevredenheidspeiling van 2019 blijkt namelijk dat u deze vakken belangrijk vindt; 61% van u koos voor onze school vanwege de aandacht voor kunst en cultuur.

Vakdocenten, leerkrachten en ouders vertellen in deze themabrief over hun aandeel in het kunst- en cultuuronderwijs op de Piet Hein.

Voor dans, drama en muziek werken we met ervaren vakdocenten. Onze muziekdocent Peter vertelt over de nieuwe lesmethode en theaterdocent Lizzy en dansdocent Melissa leggen uit hoe veelzijdig zij hun lessen op de Piet Hein invullen. Anneleen vertelt over de methode 'Laat maar zien' die we gebruiken voor de lessen beeldende vorming en we sluiten de themabrief af met de Werkgroep Ondernemende Ouders (WOO). We zijn blij dat deze werkgroep er is, want die versterkt de verbinding tussen ouders en school en daarmee het onderwijs. We raken steeds beter op elkaar ingespeeld en weten elkaar sneller te vinden. Aan het einde van deze themabrief leest u hoe u met de werkgroep mee kunt doen. Maar eerst vertellen we u meer over de lessen beeldende vorming (BEVO).

BEVO-lessen: inspirerend, leerzaam en onmisbaar

De lessen beeldende vorming zijn een belangrijk onderdeel van de creatieve ontwikkeling. De leerkrachten geven deze lessen zelf. Om ervoor te zorgen dat deze lessen de aandacht krijgen die ze verdienen - er strijden immers veel vakken om de beschikbaarheid van een dag - staan we er elke studiedag bij stil. Dit doen we onder de bezielende leiding van de collega's van de kunst- en cultuurcommissie, en met name Anneleen speelt daarin een belangrijke rol. Zij is extra geschoold op dit gebied en weet de collega's actief te inspireren en motiveren over de inhoud en voortgang van de lessen.

De kinderen beleven veel plezier aan de BEVO-lessen en doen er vaardigheden mee op waarvan ze hun hele leven kunnen profiteren.

De BEVO-lessen sluiten aan op brede talentontwikkeling en stoelen op vijf pijlers. Deze pijlers zijn breder van toepassing dan alleen op de BEVO-lessen. De nieuwe methode voor de wereldoriënterende vakken die we momenteel uitproberen, stoelt ook op deze pijlers. De pijlers omvatten meerdere stadia en vormen een belangrijk proces. Op deze manier is er sprake van integratie en verbinding tussen verschillende vak(gebieden) bij het proces van creatieve ontwikkeling. Over de nieuwe methode Wereldoriëntatie vertellen wij u een volgende keer graag meer.

Van filosoferen tot presenteren

Voor de BEVO-lessen volgen we de digitale methode 'Laat maar zien' en die werkt volgens deze vijf pijlers. Anneleen legt hieronder beknopt uit wat de pijlers inhouden - op basisschoolpiethein.nl kunt u de uitgebreidere uitleg per pijler lezen.

"De vijf pijlers die de basis van onze BEVO-lessen vormen, zijn: filosoferen, onderzoeken, creëren, reflecteren en presenteren. Deze pijlers zijn niet alleen van belang om de leerlingen vaardigheden te leren, ze stimuleren ook het creatieve denken. Het gaat bij beeldende vorming niet om simpelweg 'iets maken' om dat te kunnen presenteren; als het goed is, doorloopt de leerling verschillende stadia. Dit hele proces is net zo of misschien nog wel belangrijker dan het eindproduct. Al deze stadia staan in het teken van de creatieve ontwikkeling. De leerlingen gaan via materialen en technieken op ontdekkingstocht, doen inspiratie op, leren problemen op te lossen, hun fantasie te gebruiken en creatief te denken. Dat komt hen ook weer van pas bij alle andere vakken, en natuurlijk bij alles in het leven."

Wist u dat we minimaal een vaste BEVO-middag per maand hebben, waarop elke klas beeldende vorming heeft? Zo'n vaste middag werkt goed. Met het team kijken we regelmatig waarin we ons beter kunnen bekwamen en hoe we de pijlers (nog) beter kunnen aanpakken.

Er zit muziek in de Piet Hein

De Piet Hein heeft een professionele muziekdocent, algemeen bekend als meester Peter. Hij heeft een conservatoriumachtergrond en jarenlange ervaring met lesgeven. Naast school is hij als dirigent ook werkzaam bij rock-, pop-, musical- en klassieke koren.

De juiste snaar

Op de Piet Hein volgden we eerst de leerlijn ZingZo! van de Muziekschool Amsterdam. De afgelopen jaren bleek dat vooral de lesstof van de groepen 6 tot en met 8 niet meer synchroon liep met de belevingswereld van de kinderen. "Omdat kinderen tegenwoordig bijna allemaal een telefoon en toegang tot Spotify en YouTube hebben, ontwikkelen ze vaak al vroeg een veel volwassener muzieksmaak. Dit maakt dat een muziekmethode flexibel en actueel moet zijn."

Peter zorgde voor een nieuwe methode en die aanpak lijkt de juiste snaar te raken. "Op een andere school had ik goede ervaringen opgedaan met de methode 123ZING. Deze methode sluit veel beter aan op hun muziekvoorkeuren en belevingswereld, blijft actueler en is veelzijdig. Ik ben blij dat Trix de ruimte gaf om over te stappen op deze manier van lesgeven; de kinderen beleven veel meer plezier aan de muzieklessen."

Dance en rap

123ZING biedt vijf thema's voor groep 1 tot en met 8. Het lesjaar is dan ook in vijf periodes ingedeeld. Deze thema's komen jaarlijks terug op een hoger niveau. Binnen elk thema leren de kinderen nieuwe praktische vaardigheden om samen muziek te maken en te begrijpen. "Elke periode begint met een filmpje met uitleg - daarbinnen doen we oefeningen. Ik geef een keer in de twee weken muziekles; gedurende de tweede week is het de bedoeling dat de docenten de liedjes in de klas herhalen. Dat is met deze methode ook veel gemakkelijker geworden. Docenten kunnen liedjes eenvoudig selecteren op het online prikbord. In groep 7 en 8 leren we rappen, beatboxen, doen we dj-skills op en maken we zelf elektronische dancemuziek. De leerlingen zijn hier ontzettend enthousiast over."

Peter geeft inmiddels vier jaar les op de Piet Hein. "Ik zie de kinderen vorderingen maken en plezier hebben, dat vind ik heel leuk. Ze helpen elkaar en werken samen. Binnen het schooljaar zijn er ook de vaste punten zoals het Kerstkoor, de KHL Muziekavond, de voorstellingen van de klassen en natuurlijk de eindmusical. In de voorstellingen en de

eindmusical zijn het samenspel van toneel en muziek en de samenwerking met dramadocent Lizzy een kers op de taart. Ik vind het altijd leuk om met de liedjes in te springen op de actualiteit, of het nou kerst betreft of de Kinderboekenweek - dat kan met 123ZING ook heel eenvoudig. En via de kidspagina van 123ZING is het ook mogelijk om thuis de liedjes te luisteren en te oefenen."

Op 123zing.nl kunt u meer lezen over deze muziekmethode.

Theaterles op school: voor iedere leerling is een rol weggelegd

Onze dramadocent is beter bekend als juf Lizzy. Ze doceert op de Piet Hein, maar ook op onder andere de Amsterdamse Jeugdtheaterschool. Zelf noemt ze haar les liever theaterles dan dramales, omdat theater een breder begrip is. "Theater omvat onder meer verschillende speelstijlen, beweging, mimen en theatermaken. We werken met personages en het fysieke lijf. Een heel breed scala, en een deel hiervan neem ik ook mee naar de Piet Hein."

Fantasie blijven stimuleren

Lizzy bewerkte de leerlijn zodanig dat deze voor elk kind een haalbaar niveau heeft. Dus ook voor de kinderen die minder graag toneelspelen. "Op de Piet Hein betrek ik aspecten zoals samenwerken en inlevingsvermogen bij de lessen. Onbewust leren ze dit soort vaardigheden aan. Ik vind het belangrijk om de fantasie te blijven stimuleren, op elke leeftijd. Een opdrachtvoorbeeld: de leerlingen liggen in de ruimte. Ze worden wakker op een andere locatie, zoals de jungle, hun mooiste droom of in hun nachtmerrie. Ze proberen hun eigen ruimte te creëren en maken van alles mee in hun fantasie. Daarna mogen ze zo gedetailleerd mogelijk vertellen wat ze hebben gezien en meegemaakt. Daar komen vaak zulke fantasierijke beelden uit, dat je er een boek over zou kunnen schrijven." Van de theaterlessen hebben de leerlingen ook plezier bij andere vakken, en in de toekomst op de middelbare school en in hun carrière. Je bewust worden van hoe je voor een groep staat, is ook handig voor je spreekbeurt of je presentatie op je werk. "Sommige kinderen voelen schroom om 'als zichzelf' voor de klas te staan, maar kunnen dit wel makkelijker vanuit een rol. Uiteindelijk hoop ik dat de theaterlessen bijdragen aan het zelfvertrouwen van een kind. Ik let ook op stemgebruik: luid en duidelijk spreken, goed articuleren, je 'opendraaien' voor het publiek, dus je bewust zijn van waar je staat en hoe mensen reageren."

Warm en betrokken

Lizzy geeft graag les op onze school. "De sfeer is hier fantastisch, zo betrokken en warm. Dat geldt voor de docenten en de kinderen. Samen met Peter heb ik een eigen lokaal dat we naar eigen inzicht mogen inrichten en dat is heel fijn. In de zaal beneden hebben we een kastenwand waar we ontzettend veel attributen in kwijt kunnen. Ik vind lesgeven dankbaar werk; ik krijg van de kinderen vaak te horen dat ze de lessen leuk vinden. Ze zijn uit hun schoolstramien, kunnen even gek doen. Dat geeft ze energie en blijdschap. En mij ook."

Les op maat

De jaarlijkse voorstellingen van de groepen bereidt Lizzy samen met Peter voor. "In vrij korte tijd zetten we met de kinderen de hele voorstelling neer. De kinderen zijn vaak euforisch na hun optreden voor publiek. Die blij gezichtjes vind ik goud. Ze ervaren dat spanning ook positief kan zijn en zijn trots op hun prestaties. Ik zeg altijd dat het niet mis kan gaan en dat ze het altijd goed doen. Een kind dat echt niet wil of durft, betrek ik toch altijd bij de voorstelling. Dan geef ik het bijvoorbeeld een actieve rol bij de techniek. Voor iedereen is een rol weggelegd."

Lizzy vormt de lessen naar de klas en individueel naar kinderen. Sommige klassen kunnen meer uitdagende opdrachten aan. "We leren ook reflecteren, publiek zijn, naar elkaar kijken en onze mening geven."

Verbinding

Als kind was Lizzy altijd bezig met dansen en imiteren. Na een musical- en dansopleiding volgde ze de opleiding Theaterdocent (nu heet dat docerend theatermaker) op de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Ze werkt zelfstandig - bij ons, bij de Amsterdamse Jeugdtheaterschool, bij het Maastheater in Rotterdam. Ze regisseert grote voorstellingen bij het Poldertheater en ze speelt zelf in Kinderboekenweekvoorstellingen op scholen. "Je motoriek/fysiek is in feite de basis van alles. Daarom werken Peter en ik ook samen met de bewegingsdocenten van groep 1 tot en met 4, Melissa en Yvette. Het zou mooi zijn als alle disciplines - dans, zang, muziek, theaterspel - met elkaar vervloeien. Wij zoeken in ieder geval telkens de verbinding."

Danslessen leren je open en ontvankelijk in het leven te staan

Dansdocent Melissa vond haar passie voor dans en muziek al op heel jonge leeftijd en maakte er daarom haar werk van. Ze studeerde af aan de dansacademie en werkt als danseres, zangeres en choreograaf voor artiesten, videoclips, concerten, tv-programma's, evenementen, musical en theater. Melissa geeft al flink wat jaren les aan allerlei leeftijden en niveaus. Sinds dit schooljaar geeft ze ook les op de Piet Hein aan groep 1 tot en met 4.

Mee in de wereld van kunst en cultuur

"Ik werk altijd vanuit een thema en dat gebruik ik als een rode draad door de les heen. Van de warming-up tot aan het dansspel waarmee ik de les altijd eindig. De thema's zijn bijvoorbeeld vakantie, dieren, kerst, Sinterklaas, reizen: onderwerpen die aansluiten op de interesses van de kinderen of de actualiteit. Zo hoop ik ook de kinderen die weinig affiniteit met dans en/of theater hebben, toch te enthousiasmeren en ze mee te nemen in de wereld van kunst en cultuur."

High five

Melissa vindt bewegen en dansen belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. "Leer je al op jonge leeftijd om jezelf te uiten, om voor een groep en op een podium te staan, dan bereidt dat je voor om open en ontvankelijk in het leven te staan. Ook als hun interesse ver van dans en theater ligt, zal het de kinderen helpen bij hoe ze zich het beste kunnen presenteren. Ik leer ze vooral niet bang te zijn om zich te laten zien in het leven. Bij de kinderen die echt het talent en de interesse hebben, hoop ik dat mijn lessen hun passie aanwakkeren om verder te gaan in het vak.

Ik vind het prachtig als ik kinderen kan inspireren die in eerste instantie geen oren hadden naar mijn les. En dat ik ze dan toch kan motiveren om te participeren, en na afloop een high five krijg en hoor dat ze hebben genoten. Ook vind ik het heerlijk om kids die talentvol zijn en het echt leuk vinden, nóg meer te zien groeien en genieten van de passie die zij voelen voor het vak. Dat maakt iets bij me los omdat ik mezelf daarin als kind herken."

Transparantie en sfeer

Melissa heeft twee dochters - de oudste wordt in mei vier en gaat dan ook naar de Piet Hein. "Toevallig had ik dat net voor de zomervakantie besloten nadat ik een informatieochtend had bijgewoond. Wat mij aantrekt aan deze school zijn de transparantie en sfeer, maar zeker ook

de aandacht die er is voor kunst en cultuur. Dat vind ik erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Ook het jonge team, het gevoel dat ze echt in het hier en nu lesgeven en de multiculturele samenstelling waren voor mij redenen om haar in te schrijven bij de Piet Hein."

Werkgroep Ondernemende Ouders brengt de wereld in de klas

Op de Piet Hein zijn we erg blij met de inspanningen van de Werkgroep Ondernemende Ouders (WOO). Deze werkgroep verbindt ouders en school nog meer met elkaar. Sietske Draaisma, een van de Ondernemende Ouders, vertelt hoe de werkgroep dit aanpakt.

"We nodigen ouders van harte uit om hun kennis, ervaring en netwerk in te zetten op school. Zo brengen we de wereld in de klas en versterken en verdiepen we gezamenlijk het onderwijs. We onderhouden nauw contact met de leerkrachten en contactouders op school. De leerkrachten informeren ons over geplande projecten. Samen met hen en de contactouders bekijken we hoe we ouders daar nog meer bij kunnen betrekken. En ideeën die wij van ouders krijgen, geven wij door aan school."

Hoe kunnen ouders helpen?

"Ouders kunnen bijvoorbeeld in de klas vertellen over hun beroep of geboorteland. Of een workshop geven, de schoolvoorstellingen nog leuker maken door mee te helpen met de kostuums of het script. Ook tips voor uitjes of activiteiten in de klas zijn welkom. Esther van Driesum - ook een WOO'er - las met groep 6B het script van de korte film 'Alles mag'. Ze verdeelden de rollen over de kinderen en bekeken daarna de film. Vervolgens gingen ze dieper in op het maken van een film en bespraken ze het thema pesten, dat centraal staat in 'Alles mag'."

Stel, je wil best helpen, maar bulkt niet van de tijd.

"Dat is ook prima. Helpen kan op veel manieren - je hoeft geen expert te zijn en het hoeft ook niet veel tijd te kosten. Esther ging heel actief aan de slag in de klas. Dat wil niet iedereen en dat hoeft ook niet. Toen Brazilië centraal stond in groep 5B boorde vader Jarno zijn netwerk aan en liet de klas skypen met zijn Braziliaanse collega's. Actief zijn achter de schermen is ook geweldig. Heb je een goed idee, maar laat je de uitvoering liever aan anderen over, dan is dat geen probleem. We krijgen graag suggesties om het schoolproject nog

levendiger te maken. Dus ouders, mail ons met je ideeën op woo.piethein@gmail.com. Je mag het ook aan je contactouders doorgeven, dan komt het ook bij ons terecht. Alvast bedankt!"

Uit het oudertevredenheidsonderzoek blijkt dat ouders de werkgroep WOO een prima idee vinden.

- 82% van de ouders vindt de WOO een goed initiatief
- 31% wil zijn/haar passies, ideeën, talenten, interesses zeker inzetten
- 58% wil dat misschien

Daar zijn de Piet Hein en WOO superblij mee!

De WOO bestaat schooljaar 2019-2020 uit zes ouders:

Alejandra Nettel (voor de groepen 3B, 7A en 8A)

Anna Elffers (voor de groepen 1/2B en 5B)

Bettina Lorscheijd (voor de groepen 1/2A, 4B en 6A)

Esther van Driesum (voor de groepen 1/2C, 4A en 7B)

Sietske Draaisma (voor de groepen 1/2E, 3A en 6B)

Tatyana van Walsum (voor de groepen 1/2D, 5A en 8B)

<einde kader>

Op de website van de Piet Hein leest u meer over de WOO.

Wilt u zelf in de WOO?

Wees welkom, u kunt zich aanmelden via: woo.piethein@gmail.com.

Hartelijke groet,

Trix Derriks

directeur basisschool Piet Hein